

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
13 fillér, többszöri hirde-
tésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
szellemi részét illető közle-
mények a szerkesztőséghez
(Wlassics-utca 52. sz.), az
anyag részét illető közle-
mények pedig a kiadóhiva-
talhoz (Ujváros-utca 25. sz.)
küldendők.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

A vidék hangulata.

Nagyon érdekelheti az ország atyáit a vidék hangulata, mert ugyancsak sűrűn hivatkoznak rá. A lapok hasábjában közlik a bizalmat és bizalmatlanságot szavazó nyilatkozatokat, az üdvözlő feliratokat és táviratokat, amelyek a vidék hangulatát tolmácsolják. Ezekből merítenek erőt pro és kontra. Ezekből olvassák ki az egyik oldalon azt, hogy a házszabályok megsértését a nemzet nem tekinti az alkotmány halálának, sőt attól várja a parlamentáris mus megmentését; a másik oldalon azonban úgy látják, hogy a közvélemény a fenekéig el van keseredve s ősi alkotmányának sírját már megásva látja.

A vidék hangulatáról kommentárt írni könnyű dolog annak, aki nem tartja szükségesnek, hogy az igazsághoz ragaszkodjék. Egy bizalmi nyilatkozatból sokat lehet kiolvasni, ha az ember felteszi a pártpolitika szemüvegét. Az általános hangulatot megítélni azonban nagyon nehéz. Nálunk a nagy bomlás óta még nem esett sem népgyűlés, sem egyéb sokadalom, amely alkalommal a hazafias aggodalom és közérzet előre megszerkesztett, a vezérek által felolvasott s a szavazó polgárok ezreinek lelkesedése mellett közfelkiáltással elfogadott határozati javaslatokban szokott megnyilvánulni. Nincs támpontja a közhangulat kialakulásának. De azért megközelítőleg mégis tudjuk, hogyan gondolkodik a nép s miképpen vélekednek a nagy eset felől a politikailag számottevő körök.

A nép, a földet turó, becsületes lelkű magyar, a politikai láthatár elborulásáról nem tud semmit. Nem is akar róla tudni. Az egész politikát az urak huncutságának tartja; abban a tekintetben pedig, hogy ebbe a huncutságba nem jó belekeveredni, keserű tapasztalatai vannak. Ezek a tapasztalatok azután egy kicsit furfangossá és politikailag megbizhatatlanná tették a népet. A népgyűlést szereti; az urak szavazását is szívesen meghallgatja, a végén szavaz bizalmat is, bizalmatlanságot is, már amilyen határozati javaslatot elébe terjesztenek. Ezért a politikai hangulatok festéséből hagyjuk ki a népet. Mert ha elmagyarázná neki valaki, hogy az ellen-

zéki urak agyon akarják beszélni a kormányt, bizonyosan azt mondaná rá, hogy jól teszi, ha nem hagyja magát; ha pedig úgy adják be a témát, hogy Tisza István gróf nem engedi szóhoz jutni a balpárti urakat, azt felelné, hogy kiáltsanak nagyobbab. Az a szegény nép bizony csak a terheit érzi a magas politikának s azt tudja, hogy sok az adó, nehéz a megélhetés. Amikor tehát arról esik szó, hogy milyen a vidék hangulata, keressük csak azt, miképp gondolkodnak a vidéki urak?

Tagadhatatlan, hogy az egymásra torló politikai események kellő közepén beállott váratlan fordulat, a házszabályok merész átvágása akkora meglepetést okozott, hogy egy pillanatra megbénult minden gondolat. A magyar emberrel vele született, százados átöröklés által megerősített jogérzék, amely a közjogi formalitások tiszteletében éppúgy érvényesült, mint a jogfolytonossághoz való szívós ragaszkodásban, nem tudott egyszerre háttérbe vonulni a politikai raison előtt, amely a salus rei publicae elvével tudta csak megindokolni a formák megsértését.

Hogy a legelső hangok a legszélsőbb ellenzéki kifakadások voltak, az csak természetes egy olyan vármegyében, amely még Deák Ferenc korában is ellenzéki szellemmel volt telítve. Nagyon sok a híve Apponyi Albert grófnak. Ellentmondásnak látszik ez az állítás Zalavármegyében, amely öt néppárti képviselőt választott. De mikor Apponyi gróf híveiről beszélünk, arra a régi közjogi elvre gondoltunk, amely szerint vota non numerantur, sed ponderantur. Nálunk pedig nagyon sok ponderáns, legalább is a vármegyei és társadalmi életben számottevő férfiu tekinti vezérének Apponyi grófot.

Nem állítjuk határozottan, de valószínűnek tartjuk, hogy néppárti képviselőink közül Szüllő Géza és gróf Vileczek Frigyes magatartása közelítette meg leginkább választóik hangulatát, mert nem pártpolitikai szempontból, hanem a legprimitívebb választói felfogás szerint azoknak, akik az ok nélkül való technikai obstrukciót, mint a nemzet nagy érdekeit romboló, a parlamentarismust aláásó veszedelmet a mi különleges viszonyaink által indokolt határig korlátok közé akarják szorítani,

még az előzetes tárgyalásoktól is elzárkózni, bizottság kiküldését mereven ellenezni nem lehet.

Azt vitatni, hogy a miniszterelnök s a szabadelvű többség helyesen cselekedett-e, amikor a házszabályok megsértésével törte le az obstrukció lehetőségét; hogy ennek a cselekedetnek alkotó vagy romboló hatása lesz-e a jövőre nézve, ezerféle szempontból lehet. De azt, hogy az obstrukciónak minden alakja, minden kinövése hasznára volna a nemzetnek, megmagyarázni lehetetlen.

Amint a szabadelvű pártnak megvannak a maga dissidensei, itt lent is megoszlanak a vélemények. Abban egyek vagyunk, hogy a házszabályokat módosítani kell s a nemzet elhidegült már a hazafias jelzavak cégére alatt csinált személyi és pártpolitikától. Sokan vannak azonban, akik megijedtek a merész lépéstől s hajlandók elhinni, hogy abban a pillanatban, amikor a házszabályokon csorba esett, meghalt a magyar alkotmány.

Ahoz, hogy valaki ezekben a kritikus időkben kitartson a szabadelvűpárt és a kormány mellett, bátorság és a jövőbe vetett erős hit kell. El kell hinnie azt, hogy az erélyes kezű hazafias szándék vezetői, hogy a formákon elkövetett erőszak, vagy a formák megsértésével való joggyakorlás kevesebb veszedelem a formákkal való visszaélésnél. Aki ezeket nem hiszi, vagy nem meri hinni, az dilemmába kerül.

Gróf Andrássy Gyula választóihoz intézett levelében a következőket mondja: »Nálunk a végső következményekig vitték az ellenállást és a tulzás szelleme az állami élet törvényes alapjait is megingatta.« »Az ellenzék egyes részeinek magatartása növelte naggyá ezt a reakciót, mely a többséget olyan tettekre ragadtatta, amelyekre előbb még gondolni sem mert volna. A kár, amelyet a kisebbség az obstrukciónak fegyverével a nemzet testén okozott és a többségnek abból eredő keserősége, hogy törvényhozói kötelességét nem bírta mindig teljesíteni, lettek melegágyává azon erőszakos szellemnek, amely összetörte a házszabályt.«

Ime a dilemma. Egyik oldalon az indokolatlan örökös obstrukció réme, a másik oldalon az erőszak.

Az obstrukciót elítéljük, az erőszaktól féltjük az alkotmányos szabadságot. De valamelyiket el kell fogadnunk.

Melyiket akarjuk inkább?

A maihoz hasonló politikai helyzet még aligha volt Magyarországon. Apponyi, a kinek jellem-tisztaságához, szándékainak önzetlenségéhez szó sohasem fért, beáll az obstrukció vezérének; Bánffy az ellenzéken ül; két volt miniszter kilép a szabadelvű pártból; Széll Kálmán leteszi a mandátumát, a többség s a kormány a végső küzdelemre készen néz farkasszemet a szövetséget ellenzékkel, a tüzzel és vízzel, amelyek ime egyesültek.

Akinek megadatott az a bátorság, hogy állításait mindig igazának, véleményét igazságnak higgye, az már eldöntötte, hogy hol az igazság; de a józan többség tájékozatlanul áll meg a nagy kérdés előtt: kinek van igaza. Szimpatia, bizalom, tradíció után indulhat bárki, de biztos tudat ma senkit sem vezet.

A vidék hangulata örök hullámozás. Várjuk a jövőt. A lelkekbe beleszűrődött a kétség s minden bi.almi és bizalmatlansági nyilatkozatban ott van egy kérdőjel: Veletek vagytok, de nem tudom, hogy jól cselekszem-e?

Városi csendőrség.

A múlt héten Zalaegerszeg város képviselőtestületének két napon át tartó közgyűlése volt, amelyen a többek között a rendőrkapitány fizetésének kérdésével is foglalkoztak.

A törvény úgy rendelkezik, hogy a rendezett tanácsú városokban a rendőrkapitánynak nem lehet kevesebb fizetése, mint a járásokban a szolgabírnaknak. Miután pedig a vármegyei tisztviselők fizetését az állam rendezte s a szolgabírák javadalmazása emelkedett, a rendőrkapitány azt kérte, hogy a szolgabírákkal egyenlősítsék. A közgyűlés azonban nem szavazta meg

a kért fizetésemelést, mert a rendőrkapitánynak annyi fizetése már van, mint a legkisebb szolgabíró javadalmát; azt pedig, hogy a legmagasabb fizetést köteles a város a kapitánynak megadni, a törvény nem mondja.

Hogy mennyiben törvényes s méltányossági szempontból mennyiben helyes a képviselőtestület határozata, nem akarom vitatni. Annyi azonban az elutasító határozatból is kitűnik, hogy Zalaegerszeg város tisztviselőit a változott életviszonyoknak megfelelően fizetni nem tudja. A rendezett tanácsú városok szervezete annyira drága; olyan nagy apparátussal kénytelenek dolgozni, hogy még nagyobb anyagi erővel bíró városok is roskadoznak a terhek súlya alatt; mi pedig majdnem a csőd széléig jutottunk már s volt idő, amikor az ország minden lapja Zalaegerszeg város anyagi bajairól, gondnokság alá helyezéséről beszélt.

Ma is a legnagyobb anyagi áldozatok, a legfelfűtettebb áldozatkészség árán vagyunk képesek a statusquot fenntartani; miután azonban helyzetünknek fogva nincs kilátásunk arra, hogy nagyobb arányú gazdasági fellendülés új jövődelmi forrásokat teremtsen, be kell látnunk, hogy intézményeinket fejleszteni nem tudjuk.

Az élet pedig a mi kedvünkért meg nem áll s mindennap új követelményekkel áll elő, amelyeket ki kell elégíteni.

A közrend fenntartása a legelső érdek. A rendőrség fejlesztése, nivójának emelése elodázhatatlan. De vajon számíthat-e arra a város, hogy a legminimálisabbra szabott fizetésért mindig fog kapni megbízható tisztviselőket és jóra való legénységet. Egyszer-máskor a véletlen a kezére járhat, de nem valószínű, hogy a jövőben is hajlandó legyen valaki feláldozni magát a városnak s felelősségteljes szolgálatot vegyen a nyakába, mikor más téren kevesebb munkáért jobb fizetésben, biztosított előmenetelben, nyugdíjban lehet része, amit Zalaegerszeg nem adhat meg. Hiszen manap egy irodatisztnak már több a fizetése, mint a rendőrkapitánynak s a jóra való napszámos többet keres, mint a rendőrtizedes. Pedig a napszámostól senki sem követel tapintatot és erélyt, éjjeli szolgálatot és halálmegevetést.

Ezzel tisztában kell lennünk akkor, ha a jövőre is gondolunk s akkor, amikor a rendőrség ellen szórjuk magunk körül a tapintatlanság és erélytelenség vádjait.

A város nagyobb áldozatokra nem képes; a mostani eszközökkel pedig nem fog soha olyan rendőrséget teremteni, amely beillik a mai korba s amely elég emberrel, erélyes legénységgel rendelkezék a polgárok életének és vagyonának,

a nyugalomnak és közrendnek biztosítására. Gondolkodjanak tehát a vezető körök olyan módokról, amelyek mellett a kiadások szaporodása nélkül is a közrendészeti szolgálat jobb ellátása biztosítható.

Az ország költségvetésébe a m. kir. csendőrség legénységének szaporítására nagyobb összeget vett fel a kormány. Az indoklás azt mondja, hogy több város a csendőrségre akarja bizni a közrendészeti szolgálatot s e részben a tárgyalások folyamatban vannak. A kormány tehát nem idegenkedik attól, hogy a városi belszolgálat ellátására csendőrséget adjon s több város belátta, hogy a közönségnek szolgálatot tesz, ha a közrendészeti szolgálatot reformálja.

Hogy mik a reform anyagi feltételei, természetesen nem tudjuk; de azt hisszük, hogy új terheket nem róna a városra, és hogy rendészeti szolgálatra fordított kiadások árán meg lehetne szerezni a város részére a csendőrséget.

A rendőrség még a legerélyesebb vezetés, a legköltségesebb szervezés mellett sem lehet arra képes, amire a csendőrség. A katonai szervezet, a fokozottabb fegyelem, a jó kiképzés följé emelik a legkitünőbb városi rendőrségnek.

Magyarországon két elsőrendű intézményt szokás emlegetni, amelyek megütik a legszigorúbb nyugateurópai mértéket. Az egyik a csendőrség, a másik a posta. A csendőrség szüntette meg aránylag roppant kiesiny létszáma mellett az egész országban elharapózott garázdálkodásokat s komolyabb esetekben a rendőrség mindig csendőri segílyre szorul.

Azt hiszem, bővebb indoklásra nem is szorul az, hogy a városnak feltétlenül előnyös volna, ha a közrendészeti szolgálatot a csendőrség látná el. Evvel a város megszabadulhatna a rendőrség fejlesztésével járó gondoktól is.

Más városok példáján okulva, talán Zalaegerszeg is megkísérelhetné a kormánytól a városi csendőrség kieszközlését. Legalább meglátnánk, nem jár-e a reform leküzdhetetlen anyagi akadályokkal.

A balatonparti vasut.

Zalavármegyének is, Veszprémnek is régen vajdó, fontos kérdése a balatonparti vasut ügye, amely — szárnyra kelt hírek szerint — már néhányszor közel volt a magvalósuláshoz, de még maig sincs kiépítve. Az érdekeltség kebelében ellentétek keletkeztek. A veszprémiek a vasut kiinduló pontjául Veszprémet akarják, míg a zalai érdekeltség Székesfehérvárral keres összeköttetést.

Az érdekeltség legutóbb Veszprémben tartott

nem lépek, ma délután 3 órakor meg fogja önt esalni. Pardon, ne heveskedjék; én pozitív dolgot állítok csupán.

De Luvoise ur area olyan fehér lett, mint a papiros, amelyre épen hivatalos ügyeit írta.

— Beszéljen uram, mondjon el mindent. Bárki legyen is ön, én hálás leszek ön iránt.

— Épen ez az, amit előzőleg óhajtanék precizirozni. Mondtam már, hogy a titkonnak ára van. Azonban nem hinném, hogy ön sajnálna két-háromezer frankot . . . vagy mondjuk ezer frankot most és még ezer frankot a tettenéréskor . . .

— Természetesen, minden esetre. De uram, bizonyítékok! Bizonyítékok!

— Ime, a bizonyíték.

Ezzel a különös látogató elővett egy finom illatszeres levéikét, melynek megpillantásakor Luvoise urnak nagyot dobbant a szive.

— Ismeri ön ezt az irást? — kérdezte.

— Mutassa meg! . . . adja ide a levelet.

— Előbb nem, amig az alkut meg nem kötöttük. Sziveskedjék bankárjához intézni néhány sort, amelyben utasítja, hogy nékem két ezer frankot fizessen.

Luvoise megírta az utalványt, azután kezébe kapta a levelet. Ah, csakugyan a felesége levele volt. Minden vonása, a papir, a tinta szine meggyezett azzal, amelyet ő ismer. Válaszlevél volt, amelyet egy másikra írt s ez volt benne:

TÁRCA.

Egy párisi detektiv naplójából.

Annyi bizonyos, hogy a tegnapi eset fölülmul minden eddigit. Hallgassák meg csak és csodálkozzanak.

Charles de Luvoise urhoz, az ismert miniszteri tisztviselőhöz, elegánsan öltözött, csinos fiatalember kopogtatott be.

— Bocsánat . . .

— Tessék, tessék!

— Monsieur de Luvoise?

— Én vagyok.

— Pardon uram, de valami igen kényes ügyben bizalmasan óhajtanék önnel beszélni.

— Kicsoda ön?

— Ezt az egyet nem mondhatom meg. Az én személyemet titokban kívánom tartani, amihez bizonyára jogom van, ha önnek akarok szivesség tenni.

— Halljuk uram, ön valóban kíváncsi tesz. Megkínálta a fiatalembert székkel, cigarettával s ez így kezdte:

— Szereti ön, uram, a feleségét?

— Tessék?!

— Bátorkodtam kérdezni, hogy szereti-e uraságod a feleségét?

— De már megbocsát . . . ez a kérdés . . .

— Mindenesetre helyén való. Elvégre az ember ezt nem tudhatja. Nagyon ritka az olyan férj, aki szereti a feleségét. Az ügy alapja pedig, amely engem önhöz hozott, épen ezen fordul meg! Legyen szives tehát őszintén megmondani, vajon szereti-e a feleségét s ha igen, sulyt helyez arra, hogy megmentse őt egy ballépéstől?

— Uram, elég legyen ebből a tréfából, az ön . . .

— Pardon, méltóztassék a higgadtságát megőrizni, különben sohasem értjük meg egymást kellő üzleti komolysággal.

Ez a szó »üzlet«, meglepte a miniszteri tisztviselőt.

— Tehát mit kíván ön voltaképen? — kérdezte a látogatót.

— A dolog egyszerű. Én különös szeszelyből, vagy mondjuk idealizmusból a lejtőre lépő asszonyok megmentésére törekszem. Multam tele van megtévelyedett asszonyok emlékövel s ez serkent arra, hogy megmentsem azokat, akik még megmenthetők. Minden időmet erre fordítom, nem kimélve pénzáldozatot sem . . . magától értetődik azonban, hogy szolgálataimért, amelyeket a férjeknek teszek, a hálájukra is számíthatok.

— Természetesen; folytassa kérem, a dolog kezd érdekessé lenni.

— Nemde? . . . Nos; felajánlom önnek az ön feleségének a megmentését.

— Az én feleségem . . .

— Igen, madame de Luvoise, ha én közbe

gyűlést, amelyen ezek az ellentétek újból kiéle-
sedtek. A balatonparti vasut ügyében az első
értekezlet Keszthelyen volt 1897-ben, amikor
kimondották, hogy a vasutat Veszprémből ki-
ágazólag vezetik le a Balatonhoz Almádiba s
innen Balatonfüreden át Tapoleára. Hertelendy
Ferenc és Reé Jenő ezen terv alapján szerezték
meg a koncessiót, de az érdekeltséget csak
Balatonfüredig tudták összehozni. Amikor azon-
ban az egyik értekezlet kimondotta, hogy a vas-
utat egyelőre Balatonfüredig építik ki, a zalai
érdekeltség a csonka tervbe nem nyugodott bele,
Hertelendy Ferenc a koncessióról le is mondott
s a zalaiak érdekei képviselőjére Szücs Bélát
választották meg. Miután Zalavármegye kimon-
dotta, hogy a szubveniőt csak akkor adja meg,
ha a vasut Tapoleáig kiépítetik, az eredeti
tervre vissza kellett térni.

A mérnöki munkálatok készen vannak; a kor-
mány az 5.615.000 koronában megállapított építé-
si költség 19%-át felajánlotta (a vasut kiépíté-
se tehát kilométerenként 68.643 koronába ker-
ül) s a finanszírozás iránt a lépések folyamat-
ban vannak.

Az építési költség 65% elsőbbség, amelynek
árfolyamát a miniszter 78%-kal engedélyezte,
tehát 4.670.000 K névleges részvényt kell el-
helyezni.

A vasut 82 kilométer hosszú s úgy épül, hogy
vonatai 45 klm. maximális sebességgel halad-
hassanak. Ezen sebességre szükség van azért,
hogy a fővárosi fürdőközönség a déli vasut
helyett a tervbe vett vasutat használja.

Érdemes felemlíteni, hogy a Balaton parti
nagybirtokosok — a kegyes tanítórind és a
veszprémi káptalan kivételével — törzsrészvé-
nyeket sem jegyeztek, sőt a szükséges terület
átengedésért szóló kérelmet is kereken visszafu-
tasították.

A törzsrészvényeknek is némi híja van még,
de alapos kilátás van arra, hogy a hiányt az
érdekeltség jegyezni fogja. Nagyobb akadálya
a vasut létesítésének az, hogy a törvényhatósági
és községi hozzájárulások egy része felsőbb he-
lyen még jóváhagyva nincs.

Az engedményesek igyekeztek a balatonparti
vasut forgalmát már eleve biztosítani. Ebből a
célból kőbányát nyitottak Badaacsonyan, Pál-
kövén, Kővágóörsön; kinasználásra vár még a
kisörsi kiváló szépségű sárga homokkő és az
almádi vörös homokkő.

A balatonparti vasut sorsa most már attól
függne, hogy az elsőbbségeket sikerül-e el-
helyezni. Hogy a tavasszal megkezdhesék az
építést, amint azt az érdekeltség óhajtaná, nem
valószínű.

A balatonparti vasut ügyével kapcsolatosan

Ne legyen esztelen. Ott leszek,

ön kérte,

Suzanne.

Ez rendez-vous, semmi kétség. Luvoise úr a
haját tépte.

— Csak nyugalom uram, nyugalom! Mi meg
fogunk jelenni a találka helyén, amelyet én meg-
tudtam s ön megmenti a feleségét, akinek erénye
mindedig ép és makulátlan. Sziveskedjék velem
kocsiba ülni, előbb a bankárjához megyünk,
onnan a találka helyére.

A misztikus idegen teljesen hatalmában tartotta
Luvoiset, aki kábultan ült vele kocsiba, elment
vele a bankárhoz, kifizette a kétezer frankot,
aztán a Madeleine templom mögé hajtottak.

Nem kellett sokáig várniok, megjelent a fele-
ség . . .

Luvoise ar kiugrott a kocsiból, a feleségéhez
futott, aki meglepetten mesélte el, hogy délelőtt
egy barátjáné kétségbeesett levelet küldött hozzá
egy bérszolgával, amelyben öngyilkossággal fenye-
getődik, ha délután 3 órára el nem jön a
Madeleine-templomhoz, hogy őt meghallgassa. . .

— Hát erre a levélre irtad ezt a választ?

— Természetesen.

Luvoisenek felnyílt a szeme . . . Gyorsan a
kétezer frankja után nézett, de az az ur kocsijá-
val már eltűnt.

Jules Bois.

felmerült az a terv, hogy ez Almádiból kiinduló-
lag összeköttessék Székesfehérvárral. Ez a terv
Veszprémben nyugtalanságot keltett, mert fél-
tették tőle a balatonparti vasut forgalmát. A
székesfehérvári esatlakozás a zalai érdekeknek
jobban megfelel s voltak is, akik a veszprém-
tapoleai vonalhoz való hozzájárulást megtagad-
ták, míg a fehérvárra tetemes összeget helyez-
tek kilátásba. Szücs Béla, akit a zalaiak válasz-
tottak meg a végrehajtó bizottság elnökévé,
természetesen pártolta a székesfehérvári vonalat,
mert a 66 kilométer hosszú zalai vonal meután
levő érdekeltség áldozott a vonalra legtöbbit.

A fehérvári vonal, mint teljesen külön érde-
keltség alakulna meg s annak a veszprém-
tapoleai vonalhoz semmi köze.

Ebből a tervből azonban kavardás támadt.
A veszprémiek erősen kikeltek a fehérvári
összeköttetés ellen. Dr Csete Antal a város
sírásoinak nevezte azokat, akik a fehérvári
csatlakozást pártolják; Szeglethy György polgár-
mester pedig nagy veszedelmet lát a Székes-
fehérvár felé tervezett kiágazásban s Reé Jenő,
az elnök, nagy hározottsággal kijelentette, hogy
ő a székesfehérvári csatlakozáshoz segédkezet
nem fog nyújtani.

Igy áll a balatonparti vasut ügye ma, ami
ránk nézve bizony csak elszomorító. Mert Bala-
tonfürednek nagy előnyére volna a Veszprémmel
való összeköttetés, amely a fürdőt Bécs, Sop-
ron, Győr részére tenné könnyen megközelít-
hetővé; de viszont a zalai balatonpartnak első-
rendű érdeke az, hogy a fővárosba kapjon
minél rövidebb utat, ami csak a székesfehérvári
csatlakozással lehetséges. És ha valamikor
kenyértörésre kerülne a dolog, a zalai érdekel-
tségnek feltétlenül a fehérvári csatlakozás mellett
keil állást foglalnia, ha nem akar zsákutcába
jutni. Azt hisszük azonban, hogy a kérdés ön-
magától rendbe jön, mert ha a balatonparti va-
sutat Veszprém kiindulási ponttal kiépítik is,
ez még nem akadályozhatja meg azt, hogy az
Almádiból való kiágazás a balatonparti vasutól
függetlenül ne létesülhessen.

Képviselőtestületi gyűlés.

A városi képviselőtestület f. hó 22-én Várhídy
Lajos polgármester elnöklésével rendkívüli köz-
gyűlést tartott.

Mielőtt a közgyűlés lefolyásáról, a hozott hatá-
rozatokról az olvasó közönséget tájékoztatnók, a
gyűlésen tapasztalt észleletünkről adunk pár sor-
ban számot.

A hó anyagot nyújtott tárgysorozat letárgya-
lásánál szomorúan kellett tapasztalunk, hogy a
legtárgyilagósból felszólalást is egyesek bizonyos
célzattal fogadják. A gyanu árnyéka ott sompo-
lyog a különben verőfénytől megvilágított tanács-
kozási teremben.

A közös tanácskozás célja lehetőleg egymás-
nak meggyőzése komoly, tárgyilagossággal. Sajnos
azonban, ha valaki legjobb meggyőző-
dése sugallta véleményének kifejezést ad és
emellett férfiasan ki is tart: az ellen-vélemény-
ben levő részéről nemesak megtámadtatásban,
hanem sértő gyanúsításban is részesül.

Ez pedig nincsen helyén! Ezzel legfeljebb
azt érthetjük el, hogy a komolyan gondolkodó
és reputációjukat féltő képviselők tartózkodnak
a közgyűlésen való részvételtől.

Mondja ki mindenki saját véleményét, hozza
fel amellel felhozható indokait; de tisztelje a
másiknak kellőképp megindokolt véleményét és
ha már a képviselőtestület többsége döntött,
úgy nyugodjunk meg abban s ne tegyük ki meg-
szólásnak az ellenvéleményt.

Egy célt szolgálunk mindnyájan: városunk
javát! Ép azért legyünk egymás iránt kimélettel
és ismerjük be, hogy mindegyik képviselő a
maga nézetével a város jólétét igyekszik elérni
s így alkotni és nem rombolni akar.

Ez a közös elérésének az igazi útja. Az ellen-
fél lekicsinylése vagy megszólása, avagy meg-
gyanúsítása nem békés munkásságra, hanem az
ellentétek kiélesítésére s így egyenletlenségre ve-
zet, ami az ügynek nem hasznára, hanem csak
kárára válik.

* * *

A tárgysorozat előtt elnöklő polgármester
kegyelettel emlékezett meg a képviselőtestület
két régi, oszlopos tagjának, Ruzsics Károlynak
és Háczy Kálmánnak gyászos elhunytáról;

indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvileg örö-
kítette meg mindkét elhunyt tagjának emlékét
és családjukhoz részvétirat intézését határozta el.

Azután áttért a közgyűlés a tárgysorozatra
felvett ügyek tárgyalására.

Az ág. ev. templom részére adandó ingyen
telek ügyében — a képviselők a törvényben
előírt számmal jelen nem lévén — a köz-
gyűlés nem hozott határozatot; december 19-én
tartandó közgyűlésre újból kitűzték ezt az ügyet
azzal, hogy akkor már — tekintet nélkül a
jelenlevő képviselők számára — a közgyűlés
végérvényes határozatot hoz.

Előterjesztett a rendőrkapitány kérvénye
fizetésének emelése tárgyában. Tekintve, hogy a
rendőrkapitánynak a községi törvényben előírt
fizetése van, magasabb fizetésre pedig másfél évi
szolgálatára való tekintettel most még nem
számíthat, a közgyűlés a kérelmet nem teljesít-
tette.

Varga Lajos elhunyt hivatalosolga neje
kegydíjazása tárgyában beadott kérelmét a kép-
viselőtestület nem teljesítette, azonban temetési
járulék címen az özvegynek férje félelvi fizeté-
sét szavazta meg.

Pollák és Weiser, továbbá Gyarmati Vilmos
bérllökkel az „Arany Bányá” szálló földszintjén
levő boltok bérbeadására vonatkozólag kötött
szerződéseket a közgyűlés jóváhagyta, valamint
Mittli Sándor téglásmesterrel kötött pótszerző-
dést is.

A házi és árvapénztár pénzkészletének gyű-
mölcsöző elhelyezésére az 1905. évre névsze-
rinti szavazással ismét a Zalaegerszegi, a Zala-
megyei központi és Zalavármegyei takarékpénz-
tárak jeleltettek ki.

Tosch Károly bérllök az „Arany Bányá”
helyiségeinek átalakítása tárgyában tett előter-
jesztése felolvasatván, a közgyűlés a már költ-
ségvetéssé megállapított átalakítások foganato-
sítását nyilvános pályázat útján és a mintegy
12.000 K költségek fedezésére pótköltségvetés
készítést elrendelte; az átalakítási költségek
6%-át fogja a bérllök bérletének tartamára fizetni.

A fogyasztási adó- és helypénz fizetésénél
a regale bizottság javaslatára egy segédkezelő és
egy ellenőr alkalmazását határozta el a köz-
gyűlés.

Ez ügygel kapcsolatosan, hogy a város kint
levő követeléseiről, valamint a költségvetést ter-
helő hátralékokról a közgyűlés világos képet
nyerhessen, megbizta a pénzügyi bizottságot a
követelések tüzetes átvizsgálásával, valamint az
esetleg behajthatatlanoknak látszó egyes követel-
ések leírására nézve tüzetes javaslatlétellel.

Zakál István és társai kérvénye a városi
munkáknak árlejtés útján leendő kiadása tár-
gyában — a tanács részéről időközben ily irány-
nyú intézkedés törtévé — tárgyalanná vált.

Olvastatott a földmivelségi miniszter leirata,
mely szerint a hozzá intézett felelbezésre uta-
sítja a városi hatóságokat a sertések részére
külön legelő kijelölésére. A leirat tudomásul
vétele mellett a közgyűlés megbizta a gazdaság-
ügyi bizottságot sürgős javaslatlétellel a sertések
számára szükséges legelő hely kijelölésére, vala-
mint a legeltetésre vonatkozó szabályrendelet
tervezet készítésére nézve.

A közgyűlés halás köszönettel vette, hogy
Erdős Gézá né a »Zalamegye« összes eddig
megjelent évfolyamait a városnak adományozta
s azokat a városi levéltárba helyezteti.

Domokos Ignác a városi tanács határozata
ellen beadott felelbezését a tárgyalás előtt
visszavonta.

Schek Jozefának zalaegerszei illetőségét a
képviselettestület nem ismerte el s ily irányban
tesz előterjesztést az alispáni hivatalnak.

Fendrik József városi számvevő szabadságol-
tatása, valamint előlege ügyében hozott városi
tanácsi határozatot — a felelbezés elutasításá-
val — a közgyűlés jóváhagyta.

Berta István temető-őr felelbezésére a köz-
gyűlés nevezett temető-őrnek május hó 1-ig való
alkalmaztatását elrendelte.

A Baross-ligeti jégverem ügyében a jogügyi
bizottság véleményéhez képest a közgyűlés hatá-
rozatilag kimondotta, hogy a jégverem a város
tulajdonát képezi, a költségvetéssé megállapít-
ott javítási munkálatokat rajta megtéteti s a
bérllök részére évi 30 K bér fizetése mellett
használatra átengedi.

Rechnitzer Miksa kérvénye a Kazinczy-téren
levő háza előtti utca beugrásnak kárpótlásul

leendő átengedése tárgyában — a szükséges adatokkal leendő felszerelés- és véleményes jelentéstétel végett — kiadatik a városi ügyésznek.

Kotor község védelme.

Kotort majdnem minden esztendőben előnti a Mura. Az idén a község egy része víz alá került, a lakosság a padlásokon rémes éjszakákat töltött s végső kétségbeesésében átvágta a vasuti töltést.

A Mura mentén levő falvakban nem volt ritka dolog az árvíz ezelőtt sem, de amióta a terepviszonyok részben megváltoztak s a déli vasut megépült, mindig gyakoribbakká váltak. A nép a vasuti töltést okozza a veszedelemért.

Kotor község kérvényt adott be a közigazgatási bizottsághoz és Zalavármegye közigazgatási bizottsága a község kérelme folytán az árvíz ellen való védekezés módjainak megállapítása végett a helyszínre bizottságot küldött ki, amely Csertán Károly alispán elnöke alatt 24-én jelent meg a helyszínén. A tárgyaláson részt vettek Stránszky István déli vasuti felügyelő, Kovács Sándor és Rauschenberger Adolf déli vasuti mérnökök, a közigazgatási bizottság részéről Eperjessy Sándor és Ziegler Kálmán; továbbá Lányi Kálmán kir. főmérnök, a zalamegyei államépítészeti hivatal főnöke, Balogh Sándor műszaki tanácsos, Kovács Rezső főszolgabíró, az eszéki m. kir. folyammérnöki hivatal főnöke Kotor és Murakeresztur községek előjáróságai.

A bizottság megsejtelte a veszélyeztetett területet s a védtöltést és a védekezés módjairól tanácskozott.

A déli vasut megbizottai azon az állásponton voltak, hogy a községet az árvíz ellen csak védgát töltésekkel lehet megvédeni s nem tartják szükségesnek a vasuti töltésen való átalakításokat, átereszeket.

Kotor község előjárósága azonban abban a meggyőződésben van, hogy a védgát töltés az árvíz veszedelme mellett rem hártja el, mert szomorú tapasztalatai vannak arra nézve, hogy a Murából kiömlő víztömeg lefolyását a vasuti töltés akadályozza. Védgát feltétlenül szükséges, de ez csak akkor biztosíthatja a községet, ha a Takorica nevű holt Mura ágánál a vasuttestet átszelő hid építetik és az átereszek mélyíttetnek, illetve kiszélesíttetnek. Az október 14-én volt árvíz alkalmával a víz a védgátakat nem szakította ugyan el, de azokon át csapott a községbe, mert a pályatest a vizet felfogta. Amikor a nép a vasuti töltést átvágta, a községből a víz 15 óra alatt lefolyt.

Az újlaki Hirschler alsódomborui cég, valamint Murakeresztur-Kollátszeg község előjárói Kotor község kérelmét magukéva teszik s kérik azt is, hogy a Mura folyó már elkészített szabályozási tervet keresztülvitessék s a Letenye és Murakeresztur közti ut az árvíz színe fölé emeltessék.

A folyammérnöki hivatal főnöke a község kérelmét sürgősen teljesítendőnek tartja; Lányi Kálmán kir. főmérnök pedig határozottan kijelentette, hogy a Mura minden kiöntése alkalmával azt tapasztalta, hogy a déli vasut töltése az árvíz lefolyását akadályozza, hogy a pályatest a község helyzetét súlyosbítja, tehát szükséges, hogy a vasut által okozott helyzet a pályán létesítendő hidak által szüntessék meg. Mivel azonban Kotor község a hidak felépítése után is ki lesz téve az árvíz veszedelmének, a töltések helyreállítása szintén elodáztatlan; valamint végrehajtandók a Mura szabályozási munkálatai is.

A kir. főmérnök személyes tapasztalatai alapján bizonyította, hogy október 14-én az árvíz oly nagy volt, hogy a vasut felépítményeit elérte, a pályán átesapott s a töltést feltétlenül átszakította volna, ha a nép a víznek utat nem nyit.

A déli vasut megbizottai azonban, dacára annak, hogy az államépítészeti hivatal főnöke számadatokkal bizonyította be állításait, nem ismerték el, hogy a vasuti töltés a község helyzetét súlyosbítja. Azt állítják, hogy az árvíz folyása párhuzamosan halad a vasuti pályatesttel, tehát a vizet ez meg nem duzzaszthatja. A Takorica hidját csak a Mura elfajulására tartják jónak; célszerűbbnek vélnék azonban a nagy Mura hid két szélső nyílásának mederré való

kiképzését. A duzzasztás okát a terepviszonyokban keresik, mert a vasuti töltés, a vizrajzi felmérések szerint, az ártér határán vonul végig.

A helyszíni tárgyalásnak körülbelül ez volt az érdemleges tartalma, amiből kiderül annyi, hogy a déli vasut fél a költségektől, tehát nem akarja elismerni, hogy a vasuti töltés fokozza az árvíz veszedelmet; a vármegye azonban biztosan meg fogja találni a módját annak, hogy Kotort megvédelmezze az évről-évre ismétlődő csapástól.

Egyletek.

A német „Vereinsmeyer“ az élclapok állandó alakja. Miután pedig mi a német kultúra emlőin táplálkoztunk hosszú időn keresztül s a városokban a társadalmi élet is német mintára alakult, a Vereinsmeyer magyar alakja is megtalálható mindenütt. Átvettük mi is az egyletek alakítására való hajlandóságot, de csak annak komikus és hátrányos vonásai rögzíttek bele a társadalomba, a német erős összetartási ösztöne s kedélyes kollegialitása nélkül.

A társulás a germán fajnak karakterisztikus vonása. Ahol három német együtt van, az bizonyosan egyletet alapít. Legáltalában is alapszabályokkal elhatárolt asztaltársaságba verődik; de ha többféle titulus talál, ugyanazon tagok háromféle egyletet is képeznek. Szeretik a szervezetet, megtartják a szabályokat s különös érzékük van a jelvények és egyenruhák iránt. Az bizonyos, hogy a német azután feltétlenül alá is veti magát az ő alapszabályainak s a vereini céljait odaadóan szolgálja; amit fogadott, azt megtartja s a tagtársakat el nem hagyja mindhalálig. Egész egyénisége beleolvad a közérdekbe s a német utójára teljesen Vereinsmeyer lesz, aki csak az egyletekben s az egyletek által él.

Akárhogy mosolygunk és gúnyolódunk is az egyleteken s azok emberein, azoknak nagy jelentősége, társadalmi, közgazdasági és kulturális haszna el nem vitatható. Ezek az apró szervezetek átszövik az egész társadalmat, folytonos tevékenységben tartják, megerősítik.

Érdekes példákat szolgáltatnak a hazájukból kivándorolt németek. A germán faj asszimiláló és ellenálló erejét, propogáló képességét elviszik magukkal mindenhol, ahová lábukat beteszik. Pedig mindenhol beteszik. De a német mindenütt német marad. Az Amerikába kivándorolt németet már várja és keblére öleli a Vereini, amely testvérként üdvözli a fajrokont. Helyet és hatáskört biztosít neki s legalább mint egyleti tag, az idegenben is valaki. Nem érzi magát mindenkitől elhagyatva, nemzetének testétől elválasztva. Amerika minden városában laknak németek, akiknek már az úkapjuk vándorolt ki Pomerániából, de még a szepunokák is közönségben maradnak az otthonvalókkal. És külföldön is nemzetük szellemi és anyagi hatalmát emelik, fajukat szolgálják. Az ő hazaszeretetük a fajhoz, a nyelvhez, az ősi szokásokhoz s a germán kultúrához való ragaszkodás.

És sokszor mi tartja fenn ezt az érzést? Egy kis koresma szoba, amelynek a falán Vilmos császár megkoszorúzott képe függ s ahol hazulról hozatott sör mellett német nótákat dalolnak a Vereinsmeyernek. Vagy egy kakastollas veterán egylet; egy rossz rezesbanda, egy olvasó kör, vagy akár valami részvénytársaság, amelyben a direktortól a szolgálóig mindenki német.

A magyar képviselők amerikai utazásából sok érdekes epizódot irtak meg a lapok. Kivándorló véreink ott, ahol nagyobb tömegekben verődnek össze, iparkodnak magyarok maradni. Iskolákat is tartanak fenn. Könnyet facsaró jelenet volt az, mikor a clevelandi iskolában egy olyan leányka szavalta el a szöveget, aki soha sem látta Magyarországot. Volt azonban ott olyan ember is, aki a könyveken keresztül is tisztán látta, hogy az Amerikában született generáció ránk nézve elveszett. Nem csak az országra, hanem a magyar fajra nézve is elveszett. A gyermek még emlegeti, hogy szülei magyarok voltak, az unoka már nem tud róla semmit. A magyar nevek úgy eltűnnek, mint a stayerországi magyar családoknál, ahol Putnokból Putnoch, Berzenzeiből Bersnstein lesz idővel.

Igen, mert a magyar hazaszeretet a földhöz való ragaszkodásban merül ki; a magyar ember csak itthon érzi magát; künn elmerül az idegen tengerben. Aki egyszer el tudta szakítani azt a kapesot, amely ehhez a földhöz kö-

tötte, az majdnem kivétel nélkül elveszett. Ki fogadja ottkűnn keblére a kivándorlót? Talán az étellel keserves küzdelemben álló, nyomorult honfitárs? Vagy a külföldi állam, amelynek az idegen csak addig értékes, amíg pénze és munkabíró két karja van? Nem! Ügynökök és legjobb esetben munkaadók fogadják.

Nincs egylet, amely szervezze az összetartást, védje a gyengét s ne engedje kialudni az elhagyott hazához, a fajhoz, a nemzeti nyelvhez való ragaszkodást. És ha van, az is csak azért alakult, hogy zsákmányoljon, tagdíjakat szedjen.

Itthon elszaporodtak már az egyletek eléggé. Talán sok is van belőlük, mert nagyon kevés teljesíti azt, amire vállalkozott. Nem értünk az egyletek alakításához s azok fenntartásához. Nem azért alakítjuk meg őket, mert szükségét érezzük, hanem mert divat; mert belesodor bennünket a társadalmi kényszer és a hiúság. És ha száz egylet alakul is, teremte-e csak egyetlen kapcsolatot, az összetartást erősíti-e valamelyik? Nem! Legtöbbször széthuzást, féltékenykedést szül. Az egész egyleti mozgalom csupa nagyképűködés komoly tartalom nélkül. A nagyképűsége, az ok nélkül való fontoskodás kölcsönösen kértük a németektől, mint a veteránok a kakastollat és a száblit; ami ért volna valamit, azt elfelejtettük elhozni. A cafrang itt van, a lényeg nincs.

A német fontoskodva, paragrafus szerint, sok formalitással csinálja az ő Vereinjait. De azért demokratikus izű minden egyesülete. Még az is, amelynek külső formáján csupa arisztokratikus máz ragyog. Nálunk fordítva van. A legdemokratikusabb jelszavak alatt alakult és mozgó egyletek élete is telve van arisztokratikus pöffeszkedéssel. Az alvégi olvasókör előkelőbb, mint a felvégi, mert az egyikben krajeárba betlit játszanak és trébert isznak; a másikban tarokkot játszanak a helybéli notabilitások és sört isznak. Sőt a felvégi olvasókör egyik szobája elegánsabb, mint a másik s ebben is a sarokasztal a legelső hely Karakó-Nyomoródon.

Ebben az elkülönződésben van a mi gyengeségünk s ezért nem érnek nálunk az egyletek semmit. Nem az erőnket, hanem a gyengeségünket mutatják.

Ahogy társadalmi téren nem tudunk értékes egyleteket szervezni, a gazdasági téren is lemaradunk a Mayerek mögött. A szövetségi törekvés nálunk csak szemfényvesztés, míg a németeknél, angoloknál testté vált gazdasági rendszer.

Az egyletekbe nem szokás erős kötelességtudást, szolidaritást bele vinni. Elégnek tartjuk a tagdíjak fizetését. Nem tartjuk szükségesnek az összekötő kapesok erősítését, ápolását s előkelően megvetjük a külsőségeket.

És a társadalom napról-napra ernyed. A patriárhális érzelmek erős láncait, amelyek valaha pótolták az egyleteket, szétszaggatta az élet; az individualizmus romboló ereje mindenütt érvényesült. Egyenként távolgunk s beletemetkezünk az apathikus hangulatba, amelyben csak egyetlen egy gondolat van: az önzés.

Magyarországon az egyleti élet fellendülésének és áldásainak csak akkor jön meg az ideje, ha megtanulunk igazi demokraták lenni, mert evel együtt jár a közügy s egymás szeretetének, becsülésének és szolgálatának, valamint a kötelességtudásnak az a foka, amely azokat a kigunyolt Vereinsmeyerokat áthatja, akik a nemzeti ügyért sokszor többet tesznek, mint sok nagyhangú és nagyképű óriás.

Hivatalos-rovat.

I.

Zalavármegye alispánjának 1904. november 11-én kelt 21017. n. 904 sz. rendelete folytán Zalaegerszeg r. t. város tanácsa felhívja a város területén levő gyümölcsfa termesztő s egyéb birtokosokat, hogy f. évi november végéig a a fákról a jhernyő fészkeket leszedjék, a lepketojásokat és vértetűt, valamint s darázs fészkeket irtsák, mert a mulasztók kihágást követnek el, mely 100 K-ig terjedhető pénzbírsággal büntetendő.

II.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa közhírré teszi, hogy az 1884 évi XVII. t.-c. 171 §-a értelmében az 1905. évi választandó iparhatósági megbizottak választása céljából összeállított zalaegerszegi kereskedők és iparosok betűsoros

névjegyzéke a v. főjegyző irodai helyiségében betekintés és esetleges felszólamlások megtehetése céljából 1904. évi november hó 26-tól f. évi december 4-ig azaz 8 napon át közszemlére kitétetett s a hivatalos órák alatt betekinthező.

Zalaegerszeg 1904. évi november hó 21-én, Zalaegerszeg város tanácsa.

Várhidy Lajos
polgármester.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

I.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter az 1905 évben eladásra bejelentett faanyagok kimutatását közzé tette.

Mire oly megjegyzéssel hívjuk fel érdekeltek köreink figyelmét, hogy ezen kimutatás, a rendes hivatalos órák alatt kamaránk irodájában bárki által megtekinthető.

II.

A m. kir. technológiai iparmúzeum Budapesten, f. évi november hó közepétől december hó végéig nemzetközi világítási kiállítást rendez mely kiállításon a különböző modern világítási módok, mint gáz, villamosság, acetilén és spiritusz világítás kerül bemutatásra.

Mely kiállításon ezen felhívjuk kamarakerületünk szakiparosainak és érdeklődő közönségének beesés figyelmét.

Sopron, 1904 november 24-én.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

Hírek.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Tóth Kálmán nagykőrösi lakost ideiglenes minőségben segélydíjazási pénzügyi számgyakornokká a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétséghez kinevezte.

Esküvő. Ifj. Porkoláb Gyula zalaegerszegi ág. ev. lelkész f. hó 22-én tartotta a főgymnasiumban levő ideiglenes imaházban esküvőjét Beck Irén kisasszonnyal, özv. Tretter Viktorné urnó kedves nevelt leányával. Az esketési szertartást Szabó Lajos pusztaszentlászlói ág. ev. lelkész végezte. Az esketés befejeztével Lányi Kálmán egyházfelügyelő a presbiterium nevében meleg szavakban üdvözölte az új párt, mire Porkoláb Gyula hálás köszönetet mondott a presbiterium részéről nyilvánított eme gyengéd figyelemért.

Ünnepi istentisztelet. A helybeli izr. hitközség a Chanuka ünnepek alkalmából, jövő pénteken este, vagyis f. évi december hó 2-án 1/4 5 órakor kezdődő s hitszónoklattal egybekötött ünnepi istentiszteletet tart. A péntek esti ima további intézkedésig 1/4 5 órakor kezdődik.

Állandó gazdasági tudósító. A földmívelésügyi m. kir. miniszter Takács Endre zalaistváni és Árvay Gábor nemesapáti lakost Zalamegye zalaegerszegi járásra nézve a gazdasági tudósító tisztelettel bízta meg.

Bucsuzó nőegyletek. A sümegi jótékony nőegylet f. hó 17-én tartott közgyűlésén vett bucsut távozó elnöktől, Bárdi Györgyné urasszonytól. A sümegvidéki vöröskereszt egylet, melynek a távozó urnó tagja és több éven át penztárosa volt, meleg szeretettel csatlakozott ahhoz a lelkes óvációhoz, amelyben a nőegylet érdemes elnökét ez alkalommal részesítette. Szokatlan nagy számban gyűltek össze a tagok a közgyűlésre. Bárdi Györgyné megindulva üdvözölte az egybegyűlt tagokat, akikhez meleg szeretet fűzte, majd hű képét mutatta annak három évi működésnek, amelyet az egyesület vezetése alatt kifejtett. Az eredménynek fényes tanújele, hogy ez idő alatt mintegy 700 koronával gyarapodott az egyesület alapítójé. A beszámoló végén bejelentette lemondását és forró köszönetet mondva a bizalomért, kérte a tagokat, hogy meleg szeretettel, odaadó támogatással visseitessenek ezután is az egyesület nemes hivatása iránt s hasonló szíves szeretetben részesítsék utódját is. A vörös kereszt egyesület nevében Bánfi Alajos, majd ismét Tamási István a nőegylet titkára bucsuztatta távozó urasszonyt, aki a jótékony-ság gyakorlásával éretnél maradabb emléket hagyott a sümegiek szívében.

Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete legutóbbi ülésében a költségvetést megelőzőleg a városi tisztviselők fizetését rendezte s azt a következő tételekben állapította meg: polgármester 6200 K, főjegyző 4200 K, főkapitány, árvaszéki előadó 3580 K, közigazgatási előadó 2640 K, katonai előadó 2440 K, kültanácsosok I—V kerületben 1000 K, VI—VII kerületben 570 K, aljegyző 1900 K, ügyész 1900 K, pénztáros 2840 K, ellenőr 2640 K, gyám 2000 K, segédgyám 660 K, árvaszéki ellenőr 1700 K, orvosok 720 K, mérnök 3880 K, segédmérnök 2800 K, alkaptány 2400 K, könyvvivő 1800 K, levéltáros 1900 K, adótitkár 1700 K, irnokok 1440—1340 K, rendőrbiztos 1700 K, kézbesítő 920 K, szülésznő 200 K, kataszteri nyilvántartó 1440 K, rendőrtizedes 870 K, rendőrök 820—770 K. A költségvetés letárgyalása után 66%-ban előirányzott közpénz pótlékot az 1905. évre 67%-ban állapították meg.

Az első hangverseny. A mulatságok sorát Zalaegerszegen a kath. legényegylet nyitotta meg, amely a múlt vasárnap hangversenyt rendezett a Kaszinó helyiségében. A mulatságon nagy számú közönség vett részt. A hangversenyben közreműködtek: Balázs Márton felsőkereskedelmi iskolai tanár, aki zongorán adott elő több darabot s az énekszámokat kísérte; Janzós Erzsike és Horváth József, akik monológokat adtak elő szép sikerrel; Gerebenics Gyula, aki Petőfi „Palota és Kunyhó” című költeményét szavalta. Kun Vilmos, az egyetel buzgó elnöke, szabad előadást tartott a nő hivataláról. Elismerést érdemelt az egyetel énekkara, amelyet Horváth János tanító vezetett. A program után tánc következett, amely fesztelen jókedvben reggelig tartott.

Püspöki ajándék. Hornig Károly báró veszprémi püspök ur 6 Nagyméltósága ez idén is megajándékozván a róm. kath. szalapai elemi iskolát, az ajándékozott »Szemléltető képek«-ért ezúton is köszönetét nyilvánítja a szalapai iskolaszék nevében Illés Ráfael plebános, iskolaszéki elnök.

Katalin estély. Fényes és sikerült Katalin estélyt tartott f. hó 19-én a nagykanizsai társaság kör saját helyiségében. A mulatságon részt vettek: Boda Sándorné (Aba), Czech Józsefné, özv. Forintos Kálmánné, Hertelendy Józsefné (Vidornyalak), Hochreiter Kornelne (Csurgó), Horváth Jánosné, Jerffy Adolfné (Nagyrése), Katzenbach Józsefné, Knotzer Györgyné, Pleheisz Gusztávné, dr. Plihal Viktorné, Schmidt Frigyesné, Schranz Ödönné, Stirling Sándorné, Török Ambrusné, dr. Tuboly Gyuláné, Borda Margit (Aba), Hertelendy Nelli és Irén (Vidornyalak), Hochreiter Rózsika (Csurgó), Horváth Zsenni, Horváth Irma, Horváth Böske, Jerffy Irma és Böske (Nagyrése), Katzenbach Ida, Knotzer Paula, Nyuli Mariska, Skublies Fanni, Stirling Marianne, Török Gizike, Török Ferike, Weisz Evelin urhölgyek.

Nagyidők tanuja. Kustánszeg községben Kustán Péter 1848-49-es honvéd halt el 80 éves korában, aki Klapka vezérlete alatt harcolta végig a szabadságharcot. Mint koldus tengette életét.

Tea délutánok. A karácsonyfa egylet ma délután tartja első tea délutánját a Kaszinó helyiségeiben. Belépő díj 1 K.

Adomány. Árvay Emília a karácsonyfa egyletnek 8 koronát adományozott, amelyért köszönetet mond az egylet elnöksége.

Eljegyzések. Zitterbach Ernő urodalmi intéző f. hó 23-án jegyezte el Kovács Gyula légrádi nagyközségi jegyző kedves leányát, *Irmuskát*. — Selesztői *Selesztői* L. Emil eljegyezte felső-örsi *Gaál* Rózsika kisasszonyt Kerkaszentmiklóson.

A tapolcai borvásárt f. hó 21-én délieltől 10 órakor nagyszámú helybeli és vidéki bortermelő jelenlétében Hertelendy Ferenc megyénk főispánja nyitotta meg. A termelőket és vevőket szívélyesen üdvözölte, rámutatott a vásár nemzetgazdasági nagy jelentőségére. A vásáron mintegy 36 ezer hektoliter bor lett bejelentve 687 termelőtől. A vásár elmulott. A kínálat nem volt arányban a kereslettel, mert bizony alig 4—5 ezer hektolitert adtak el, aminek oka az ideai országos bő termésnek tulajdonítható, továbbá a homoki borok nagy mennyiségének, amely olesó előállításánál fogva nagyban leszűkítette boraink árát, — így itt is a kereslet leginkább az olesó borokra szorított, pedig mi sohasem adhatjuk borainkat oly árban, mint a homoki borok kelnek.

Tűzoltó-bál Türijén. Az önkéntes tűzoltó testület tagjai Türijén zászló-alapjuk javára f. évi november hó 20-án szépen sikerült táncmulatságot rendeztek; ez alkalomból felülfizettek: Kuncz Adolf dr. prépost, Eitner Zsigmond országgyűlési képviselő 20—20 K, Strossky Ágoston 10 K, Illés Ráfael 9 K 40 f, Szabó Károly 4 K 40 f, Zathureczky Márton 4 K, Prácer János 3 K 30 f, Cziczter Anicét Gregorich Ferenc 2.40 f, Rezsffy György György Lajos, Bódis Juszti dr. Réti Gyula, Schlesinger Zsigmond, Dráveczky Árpád, Horváth József 2—2 K, Kiss József, Zdrávy Árpád 1 K 40 f, Keresztes Mihály, Keszler Márton 1 K 20 f, özv. Rády Károlyné, Torma Kálmán, Behabetz Rajmond 1—1 K, Badits Ferenc, Ensler Ferenc 80—80 f, Bognár János, Szabó Mátyás, Koczka János 70—70 f, Figura Sándor 60 f, Jobb József. Hoek Béla 50—50 f, Kocsi Sándor, Jordanih Károly, Ágh József, Seiler József, Simon József, Pilián Florián, Mikli Vince, Szabó Lajos, Huber Béla, Takács Ferenc, Paesi József, Háucz János 40—40 f, Fetti Sándor, Varga István, Sári István, Kocsis Zsiga, Koczka Lajos, Tarsoly Béla, Lettner József, 30—30, Molnár Ferencné, Piritny Antal, Pintér János, Koller József 20—20 f, Tóth Ferenc 10 f. Összesen 108 K 90 f. A szíves felülfizetőknek ez utána mond hálás köszönetet a rendező bizottság.

A nagykanizsai korcsolyázó egyesület f. hó 16-én tartotta évi rendes közgyűlését, amelyen tudomásul vették a titkári és pénztárnoki jelentést s megalakították a tisztikart és választmányt: dr. Plihal Viktorné és Rauschenberger Adolf elnökök, Csathy Saláz igazgató, Székely Nándor titkár, Strem Ottó pénztáros. Választmányi tagok: Blau Béláné, Böhm Emilné, Csathy Salázné, dr. Engel Sándorné, dr. Fodor Aladárné, Farkas Vilma, Grünhut Alfrédné, Györfly Jánosné, Lajpzig Antalné, dr. Ollip Mórné, Pilitz Gyuláné, Rapoch Gyuláné, Rauschenberger Adolfné, Rosenberg Richárdné, dr. Tripammer Rezsőné, dr. Schwarz Adolfné, Vésey Zsigmondné, Bakalarz kapitány, Böhm Emil, Büchler Lipót, Danziger kapitány, Dobrovics Milán, dr. Etlényi Géza, Fehér Gyula, Herzsényi Zsombor főhadnagy, Horváth hadnagy, dr. Ország Lajos, Rosenthal Jenő, Rubint Jenő, Tódor József, Unger Ulmann Elek. Számvizsgálók: Gruahüt Henrik, dr. Rothschild Samuné, Unger Ulmann Elek.

Uj fogház. Régi dolog már, hogy a helybeli királyi ügyészség felügyelete alatt álló fogház nem felel meg rendeltetésének, azért a m. kir. igazságügyminiszterium az ügyészség felterjesztésére megejtett bizottsági helyszíni szemle alapján egy új fogház építését rendelte el. Ez ott épülne, hol most a felügyelő lakása áll és a fogházat körülvevő nagy kőfal van; egy emeletes lenne és három elkülönített udvarral bírna. A tevezet keresztülvitelével a várkör esin nosabb külsőt nyerne és eltűnne az a ducokkal megtámogatott fal, a folyton szennyvizet levezető, undort keltő árokkal együtt.

A kereskedő ifjak önképző körének helyiségei, amelyek átalakítás miatt zárva voltak, újból megnyitották s a könyvtár a tagok rendelkezésére áll.

Köszönet. Schwarz Mór süítő ur a zalaegerszegi ipartestület elagott iparosok alapjára 4 K-t volt szíves adományozni, melyért fogadják nemes szívü adakozó az ipartestület hálás köszönetét.

Eiveszett pénz. A napról napra fokozódó üzletpangást egyik helybeli pékmesternél azzal fokozta a Nemezis, hogy 70 korona készpénze a minap megfoghatatlan módon elűnt. Kereste, kutatta, de hiába, nem tudott a pénz eltűnésének okára jönni. Végre, miután idegen a házban nem járt s gyanuja a házbeliekre irányult, panaszt tett a rendőrségen, mely a nyomozást meg is indította.

Csavargó. Nagy Gábor jobb napokat látott valaha, disztíngvált család gyermeke lévén, jó nevelésben részesült. Tanították a meddig a fiúnak kedve telt a tanuláshoz, az azonban nem sokáig tartott. Jobban szeretett a kávéházak füstös levegőjében az ördögbihiájával a kezében, mint az iskola padjában üldögnél. A minek aztán az lett a következménye, hogy otthagya az iskolát és világgá ment. Egyideig különböző jegyzőségeknél foglalkozott, utóbb ebből is kikopott és valóságos csavargóvá lett. Így vetődött Zalaegerszegre is, a hol kolduláson érték, bekísérték a rendőrségre, a honnan illetőségi helyére, Nagykanizsára toloncolták.

Vasuti kaland. Valpaties Józsefné varasdi lakos nagy siránkozással állított be a csáktornyai esendőrörsre és elbeszélte veszedelmes kalandját, amint alább következik. Varasdon ült a vasútra, kezében szorongatta zsebkendőjét, amelyben 400 K volt csavarva. Csáktornyán volt valami tartozása, azt akarta kifizetni. A vasúton egy asszonnal és egy fiatal emberrel került össze akikkel beszélgetésbe eredt. Amint a vonat a magyar területre ért a fiatal ember elővette a zsebkendőjét s azt a két asszony orra alatt meglobogtatta. A kendőből olyan szag áradt ki, hogy az asszonyok elájultak, Mire magukhoz tértek, eltűnt a 400 korona a fiatal urral együtt. A esendőrség megindította a nyomozást de eredménytelenül; sőt az a gyanuja, hogy az egész história ügyetlen mese, amellyel az asszony némi fizetési halasztást akart kieszközölni könyörületes szívű hitelezőinél.

A hűtelen. Olasz József és Németh Juli zalaegerszegi lakosok éveken át közös háztartásban éltek. A békés együttélést nem is igen zavarta meg semmi a múlt napokig, a mikor valami esekélyesség fölött vélemény különbség támadt köztük és ezt sehogy sem tudták kiegyenlíteni. Mindegyikük magának vindikálta az igazat, a mi perlekedésre s utóbb tetlegességre vezetett. Miután sehogy sem tudták a megbomlott békét helyreállítani, Olasz József kapta magát, összecsomagolta a mi kis cók-mókjuk volt s ill a berek, nádaik ereik, tovább állt vele, a faképnél hagyva a még mindig duzzogó asszonyt. Csak később jutott ennek eszébe, hogy nem igen volt érdemes nekik szétmenni, az ember azonban ekkorra már túl volt árkon, bekron minden holmival.

Fatolvajok. Gróf Festetich Jenő Sashegy körüli erdejéből már régóta lopják a fát. A tolvajok a legszebb szálákat döntögették ki s szállították el. Az urodalmi erdészek nem tudták megcsipni az erdőpusztítókat, panaszt tettek tehát s esendőrségnek, amely folyton szemmel tartotta az erdőt. A múlt héten azután egy járőr elesiepte Jakupies Fülöp, Levasics András, Szersa Sándor, és Ivanovics Ivan IV. hegykerületi lakosokat, amint éjszakának idején egy fatörzset akartak átfűrészelni. Három ember elfutott, a negyediket azonban elfogták s ez elismerte, hogy több fát hazaszállítottak, amelyeket Levasics András és Jakupies Fülöp értékesítettek. Ivanovics Iván még érdekesebb vallomást is tett. Ez az ember — úgy látszik — rendes dolognak tartja a gráfi erdő pusztítását, mert még napszámban is járt fát lopni. A gazdája Jambrovics Elek községi esküdt volt, aki napszámosokkal döntögette a fákat, amelyeket odahaza műfának dolgozott fel.

Ingyen pasasér. Ismeretes anekdota, hogy a vasúton jegy nélkül utazó atyafit minden állomáson kilökte a kalauz, nem mulasztván el emlékezet okából egy hátbavágást. Kérdik az utast: hová szándékozik? „Pestre, ha a hátam kibírja” — hangzik a válasz. — Egy zágrábi újság szerint éppen így cselekedett Ebenspanger Sándor perlaki lakos, akit már számtalanszor esíttek meg jegy nélkül. A múlt héten is rajt érték ezen a sportban s letartóztatták.

A vándorló halála. Bregovics Mihály 67 éves eszmadia iparos f. hó 22-én beállított Keller Pál eszmadia mesterhez, hogy némi segílyt kérjen. Alig szólt néhány szót, hirtelen összeesett és meghalt. Szívszélhűdés érte. A község költségén temették el.

Vállalkozás. Az „Újság” című politikai napilap „Vállalkozás” cím alatt a lap közgazdasági részét egy új rovattal bővíti ki, melyben naponként díjmentesen teszi közzé mindazt, ami a vállalkozással, közszállítással, bérbeadással kapcsolatos, szóval ami a vállalkozó tőkét és munkát kereset dolgában érdekli. Miután a lap ezáltal a közgazdaságnak nagy szolgálatot tesz és vállalkozásával úgy a munkaadónak, mint a munkakeresőnek hasznára válik, kívánatos, hogy a hatóságok és egyéb vállalatok által kiírt pályázatok a lapnak azonnal és első forrásból tudomására hozassanak, mert csakis így érhető el az a kitűzött cél, hogy a munkaalkalom rendszeres és gyors közléseivel a pályázatok iránt széles körben érdeklődés keltessék. Figyelmebe ajánljuk tehát a hatóságoknak az „Újság” ezen rovatát, amelynek nagy közgazdasági horderejét a kormány is méltányolja s arra felhívja a figyelmet.

Télifa kiosztás. A helybeli Chewra Kadischa (szent egylet) minap tartott rendes ülése alkalmából a helybeli szegények közt 450 K értékű télifát osztott ki.

Uj kartell. A pékek példájára a helybeli kereskedők is kartell kötésre törekednek. Céljuk a cukor árának egy fix összegben való megállapítása és az így meghatározott eladási árnak minden körülmények közt való megtartása. Eddig a cukor ára 84—88 fillér közt váltakozott; most fel akarnák emelni 96 fillérré, mert — azt állítják — a gyárakban drágább, mint a hogyan ők kicsinyben árusítják; tehát ráfizetnek. Mult esütörtökön este értekezletet is tartottak, de eredményre nem juthattak, mert egynehányan nem egyeztek a kartellbe. Ezzel fogyasztóközönségünk egyelőre megmenekült attól, hogy a cukrot, ezt a mindennapi fogyasztásban nélkülözhetetlen cikket, még drágábban legyen kénytelen venni.

Ludlopás. Ludakat hizlalt Schwarz Pálné Berzsenyi utcai lakos. Egyik éjjelen valaki bebújt a ketrebe, kiválasztotta magának a legjobbakat, a legkövérebbeket s azokat gazdájuk nagy ámulatára és bánulatára ellopta. Megindították ugyan a nyomozást, de nem lehetett a tettest kipuhatolni.

Eladó gyümölcsfák. A földművelésügyi minisztérium most teszi közzé, hogy az állami faiskolákban termelt és eladásra kijelölt gyümölcsfa eseméit mily feltételek mellett árusítja. A megrendeléseket a beérkezés sorrendje szerint intézik el — Megrendelések december 15-ig eszközlendők. Lelkészek és tanítók koronás bélyeggel ellátott kérvényben folyamodhatnak félúru gyümölcsfa eseméért, ingyen oltványban csak községi faiskolák részesülhetnek, melyeknél a kérés különösen méltánylandó. Ebben részesülhetnek olyan faiskolák, melyek el vannak látva kuttal és folszereléssel. Az oltóveszőket, míg a készlet tart és a rendelkezésre álló mennyiség megengedi, darabonként egy fillérért községi faiskoláknak, egyesületeknek, lelkeseknek és földműveseknek adják el.

Tőzsdei árak. A vidéki kereskedelem érdekeinek előmozdítása céljából a m. kir. kereskedelemügyi minisztérium elrendelte, hogy egyes postahivatalokban a budapesti érték- s árutőzsde napi árai kifüggesztessenek. Megtette azt a helybeli postahivatal is egy ideig; most azonban már hetek óta nem lehet ezt a közlést olvasni. A tőzsdei árak kifüggesztésének elmaradása kereskedőink körében visszatetszést szült. Remélhető, hogy a helybeli m. kir. postahivatal vezetője ezen miniszteri rendeletnek érvényt szerez, hogy ezáltal a kereskedelem jogos érdeke előmozdíttassék.

Nagy áruház. Zalaegerszeg legnagyobb üzlete, Schütz Sándor és fia cég az idén nagy karácsonyi vásárt rendez, ez alkalommal az árakat 20%-kal mérsékelte. A cég óriási raktáraiban mindenki megtalálhatja a neki való ruházati és divat cikkeket, a legegyszerűbb kendőtől kezdve a legújabb divatu szövetig és nehéz selyemig. Női felöltők és szörme árúk külön osztályt foglalnak el. A régi jóhírnevű, szoliditágról ismert céghez mindenki bizalommal fordulhat. A cég hirdetésére felhívjuk a figyelmet.

Eitűnt asszony. Novák Teréz miksavári jómódu paraszt asszony f. hó 9-én Nagykanizsára utazott, hogy ott a 10-iki esküdtzéki tárgyalás alkalmával a Ganser Antalné sz. Bogdán Verona gyujtogatási és lopási ügyében tanuként szerepeljen. Az esküdtzéki tárgyaláson még megjelent, de a többi miksavári tanuval nem utazott vissza. A tárgyalás befejeztével elvált ismerőseitől s azóta nyoma veszett.

Kedvezményes szecskavágók. Arra való tekintettel, hogy a mutatkozó takarmányhiány folytán a gazda takarmányozási célokra oly növényi részeket is kénytelen használni, melyek csak a felszecskázás útján hasznosíthatók, a földművelésügyi miniszter hajlandó egyes szövetkezeteket a szecskavágók beszerzésénél támogatni. Megjegyeztetik azonban, hogy ily kedvezményes áru szecskavágóra csak azoknak a szövetkezeteknek van igényük, melyek azt saját erejükből beszerezni nem képesek. Ha tehát valamely szövetkezetnek szecskavágóra szüksége van, jelentkezzék a központi szövetkezetnél.

Időjárás. A múlt héten enyhe, esős, szeles idő uralkodott. Déli szél fújt s a hó teljesen elolvadt. Szombaton reggelre azonban megfor-

dult a szél s hidegebbre vált az idő. Megfagyott s kevés hó esett.

Az Országos Irodalmi Szövetség kiadványai. Az ország 24 irodalmi és közművelődési egyesületéből álló „Országos Irodalmi Szövetség” alig másfél éves fennállása után irodalmi esemény számba menő módon bizonyította be a napokban életképességét, midőn ez évi kiadványainak 5 kötetét a nyilvánosság elé boesátotta. A kötetek jeles magyar íróknak dícséretre méltó alkotásai. Bársony István: „Magányos órák” című műve szebbnél szebb vadászkepek és hangulatrajzok sorozata. Békefi Antal ugyan nem tartozott eddig az ugynevezett „divatos” írók sorába, de most megjelent és „Az életből” vett rajzaival méltán került be legjobb elbeszélőink közé. Endrődi Sándorról, a magyar lyrai költők legjelesebbjéről elég annyit szólunk, hogy ismét megjelent egy kötete. „A Tarlóvirágok”, a nagy poéta e gyöngyszemekből álló műve, legutóbb irt költeményeit foglalja magában. Mit mondjunk Rákosi Viktorról, ki „Elbeszélések” című kötetével járult hozzá e sorozat értékességéhez. Az egyszerű cím mögül a játéki humor és aranyos kedély megnyilatkozásai viszik, ragadják magukkal az olvasót a jókedv kacagás birodalmába. „Csak egy bokor muskátli . . .” az a mi Szikra tollából került ki, de ez a bokor egy beláthatatlan, nagy virágos kert szinompájában dalszakad. A magyar irodalom termékei önzetlen terjesztésének és az olvasási kedv növelésének érdekében hozhatta meg csak az „Országos Irodalmi Szövetség” azt a nagy áldozatot, hogy előbb említett öt kötetet mint a folyó évi illetéket összes pártoló tagjainak a 4 korona évi tagsági díj ellenszolgáltatásául szétküldötte. Ujabb tagsági jelentkezéseket a 3 éves ciklusa még mindig elfogad a szövetség főtákará hivatára (Budapest Luther-utca 1/a. földszint 1) s a tagsági díj befizetése után posta fordultával megküldi az 5 kötetből álló sorozatot.

Állategészségügy. A földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett hivatalos jelentések szerint vármegyénk területén november hó 20-án 2 községben lépfene, 1 községben takonykór és bőrféreg, 5 községben ragadós száj- és körfőfájás, 11 községben sertésorbán és 62 községben sertésvész volt.

A „Zenélő Magyarország.” Zongora és hegedű zeneműfolyóirat 21. füzeté a következő szép zenemű újdonságokat közli; I. Bogdán István »Felhők mennek felhők szálnak keletre» és »Azt mondják, hogy szegény vagyok» Két eredeti szép magyar dal. II. Schubert F. »Villi király» Erköni. Dalballada. III. Brahms Ede »Vénus» Valzer. Ily gazdag tartalommal jelenik meg a minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zeneműfolyóirat minden egyes füzeté. Előfizetési ára negyedévenként 3 K. Előfizetheti a lap kiadóhivatalában (Budapest VIII. József körút.)

Egészséges gyomorhoz mindenekelőtt rendszeres emésztés szükséges. Sajnos épen ez irányban azonban sokszor vétkeztünk és így támad: gyomorrontás, étvágytalanság, székrekedés, álmatlanság, főfájás, kólika, vérszegénység, stb. Ne mulassza el tehát senki jó és hathatós óvszert használni, mely úgy a gyomrot, mint az egész emberi szervezetet erősíti, gyógyítja és jó egészségben tartja. Ilyen szer egyedül csak a valódi „Bradi-téle Máriacelli gyomorsepek” évtizedek óta kipróbált, zamatos ízű, biztos hatású házi gyógyszer az összes gyomorbetegnek. Üvege 80 fillér a gyógyszerárakban. Utánzatoktól óvakodjunk.

Kiadó lakás. A „Szent-Háromság”-hoz címzett gyógyszerár fölött levő emeleti lakás, mely 5 szoba és mellékhelyiségekből áll, február 1-ére kiadó. Az öt szobából kettő külön bejárással bír, úgy hogy a két szoba garçon lakásnak alkalmas és a lakás a város közepén való fekvése miatt mindig könnyen kiadható. Felvilágosítás ugyanott.

Blúz-selyem 60 kr.-tól 11 frt 35 kr.-ig meterje — legújabb újdonság, bérmentve és már elvámolva, házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény postafordultával. Henneberg selyemgyára Zürichben.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként.

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		8-30	—
rozsa		7-10	—
árpa		7-30	—
zab		6-10	—
tengeri		7-20	—
burgonya		—	—
lóher		—	—
bükköny		—	—
fehérbab		—	—
tarkabab		—	—

Nyilt-tér.*)

NESTLÉ FÉLE Legtökéletesebb tápszer csecsemők részére. ✿✿✿

Kísérleti czélokra fél dobozok a 1 Korona. A tisztelt szülőknek probadozók és röpiratok ingyen rendelkezésre állnak a **NERUDA NÁNDORNÁL FÉLE** főraktárban **BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.**

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják mindazok, kik felejthetetlen leányunk elhunytá alkalmából érzett mély fájdalomunkban osztoztak, részvételükért igaz köszönetünket.

Büchler Jakab és neje.

(* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.)

Felelős szerkesztő: **dr. Csák Károly.**

Társ szerkesztő és kiadó: **Udvardy Ignác.**

Eladó ménló.

Hector nevű pompás Nóri-féle sárgaszőrű 2 éves csődör, 17 ököl magas, erőteljes, izmos és tenyésztésre kiválóan alkalmas, jutányosan **eladó.**

Az ideai fedeztetésre már engedélyezve.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Kirnbauer Hugó
Körmend. (Vas megye.)

Egy butorozott szoba azonnal kiadó.

Bővebb felvilágosítást ad **Unger Antal.**

Minden családnak

száját jól felfogott érdekében csakis a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

szabadna pótlékul használható
és mindennapi kávéitalhoz.

04.1/b

ÓVÁS!

Tudomásomra jutott, hogy vásárookra utazó cégek a t. vevőközönség megtévesztésére áruikat nevem alatt árústják s több, mint 35 év óta főnálló

női felöltő-cégemet

ily módon bitorolják. Ezen hamis állítással szemben a leghatározottabban jelentem ki, hogy én áruimat kizárólag főüzletemben **Budapest, Kossuth Lajos-u. 9.,** fióküzletemben

Temesvár, Rezső-u. 7.

árústom, vásárookra egyáltalán nem utazom, de nem is képviseltem magam. Tisztelettel kérem az igen t. hölgyközönséget, méltóztassék b. megrendeléseiket hozzám juttatni s mindenkor a legnagyobb figyelem s pontossággal eszközölöm azokat. Azon cégek ellen pedig, kik ily tisztességtelen módon óhajtanak velem versenybe lépni, jövőre a legszigorubb megtorlással fogok élni.

Kiváló tisztelettel

HOLZER SIMON
cs. és kir. udvari szállító.

Kerületi kereskedelmi és iparkamara Sopron.

9906—1904. szám.

Pályázat ipariskolai ösztöndíjakra.

A soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet az 1904/5. tanév folyamán az ipari szakoktatás céljait szolgáló

öt iskolai ösztöndíjra.

Ez ösztöndíjak egyenkint 200 (kétszáz) korona összegre ruognak.

Pályázhatnak a kamara kerületében (Moson, Sopron, Vas és Zala megye, valamint Sopron th. j. f. város) illetőséggel bíró szegénysorsú ifjak, a kik az ország területén fennálló valamely iparszakiskolának, felső ipariskolának vagy iparművészeti szakiskolának beiratkoztak s az illető intézet előadásait rendszeresen látogató, jó előmenetelű tanulói.

A kérvényhez csatolandó a születési és illetőségi, továbbá az iskolai bizonyítvány, illetve utóbbinak a hiányában az ösztöndíjra ajánló nyilatkozata azon tanintézet igazgatóságának, a melynek tanítványa a kérvényező.

A pályázati kérvények legkésőbb folyó évi december hó 10-éig a soproni kerületi kereskedelmi és iparkamarához küldendők be.

Sopron, 1904. évi november hó 21-én.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében:

Ullein József sk. Kirchknopf Frigyes sk.
elnök. titkár.

**BRÁZAY FÉLE
SOSBORSZESZ**

SOSBOR/SZESZ

**NACY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
B KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKELVE VAN!**

Mi a legalkalmasabb karácsonyi meglepetés?

AZ ÉKSZER,

valódi és chinaezüst disztárgyak, melyek egyaránt örömet szerezhetnek felnőtteknek és gyermekeknek.

Arany és ezüst ékszerek, disztárgyak nagy választékban és jutányosan beszerezhetők

Mausz Ferencné aranyműves és ékszerész üzletében Zalaegerszegen.

= Előleges jelentés. =

Van szerencsénk a mélyen tisztelt vevő közönség szives tudomására adni, miszerint karácsony alkalmával az összes raktáron levő áruinkat **20%-kal** leszállítottuk, amely leszállított árakat a jövő számban részletesen közölni fogunk.

mély tisztelettel

Schütz Sándor és Fia

nagy áruháza

ZALAEGRSZEGEN. Alapítattott 1865-ben.

Külön osztály női felöltőkben és orosz szőrme árukban, kész fehérneműek nagy választékban

Uri ingek minden létező számban. Legujabb divatu nyakkendők óriási választékban.

Kizárólag első rendű gyártmány.

Mélyen leszállított árak.

Riuousokban 50% árengedmény.

„MAYER” gépgyár

vas- és fémöntőde részvénytársaság SZOMBATHELY.

Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

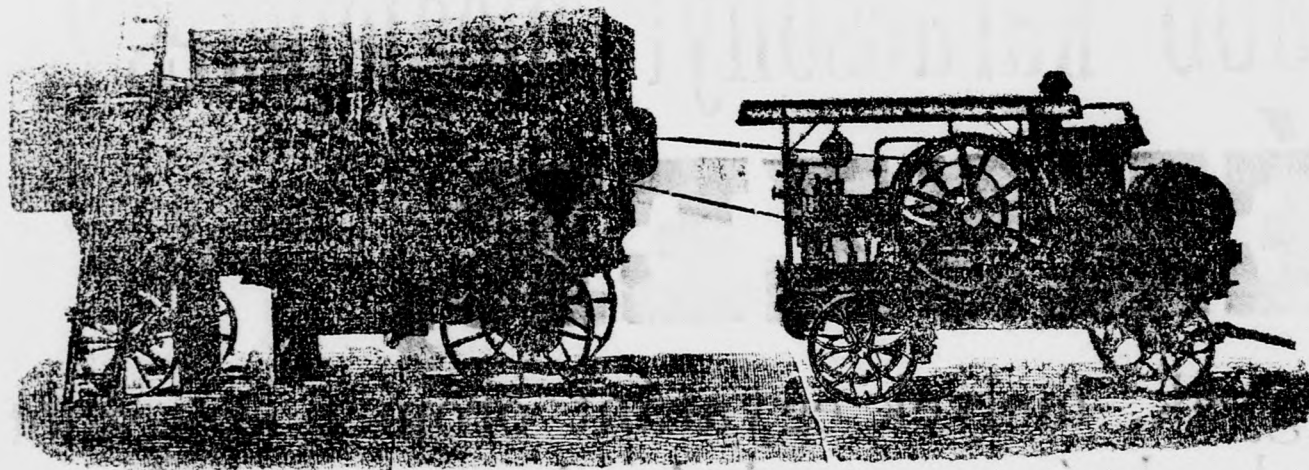
Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, ^{kitűnő szerkezetű} Benzin- és szivó-gázmotorokat ^{2-50 lóerőig}

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzem!

Tűzveszély kizárva!

Malomépítészet: Uj hengerek, minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legujabb szerkezetű csavaros és szabadalmazott viznyomásmű borsajtók.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató és kaszáló gépek magyarországi kizárólagos képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kívánatra minden szükségletre külön költségvetés.

Karlsbadi kávé keverék.

Ezen három féle legnemesebb kávéfajtából álló vegyület iz, aroma és kiadósság tekintetében a legdrágább kávékkal egyenértékű. A keverék egyszerre pörkölt.

Kilója 1'60 frt.

3 kilónál a csomagolás és portó nem számítatik.

Drögneria a vörös keresztet Nagykanizsán.

Rizike saláta gombát

ecetben elkészítve, öt kilós postai bődönben 6 korona 50 fillérért küld bérmentve

Kuchta Dániel
Tiszolcz.

hirdetési irodája által Budapest, Erzsébet-körút 84. 9 Szakavatottság! Pontosság!

LEOPOLD GYULÁ

KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERESÉBB a KRIEGNER-féle

REPARATOR

1 üveg 2 korona, kis üveg 1 kor.
Főraktár: KORONA-GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENŐSE! ELŐZÉKENYSÉG!

SZERENŐSE-NAPTÁR INGYEN ÉS BÉRMENTVE!

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA

BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.
a magy. kir. szab. osztályosországi főfelügyelő helye.
110.000 sorsjegyet, 55.000 nyer. — Nyeremények összege 14.459.000 korona.

Császárfürdő
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hévízi gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás ásványvizuszodákkal, kő- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakoszobával.
Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

HÓTEL PARIS SZÁJLODA
Szálloda: SIMON PÁL
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. SZ.

100 szoba 2-20 K-tól fejtebb kizárköltséggel és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

REMINGTON
IRÓGÉP
ÚJ MODELLJE
megjelent!
PROSPEKTUST KÜLD
GLOGOWSKI ÉS TÁRS
BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÚT 12.

A Kisbirtokosok
Országos Földhitelintézete
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevél-kölcsönöket, melyek után

teljes törlesztésköltségek:	2% levonással:
50 évre a tőke évi 5.40%-a	50 évre a tőke évi 5.20%-a
40 : : : 5.80%-a	40 : : : 5.50%-a
30 : : : 6.20%-a	30 : : : 6.30%-a
20 : : : 6.60%-a	20 : : : 6.80%-a

fizetendő járulékkal a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

Vidékiek kedvencei találkozó helye
KLIVÉNYI FERENCZ
vendéglő és előrangú étterem
Budapest, VI., Andrassy-út 39.

Kitűnő magyar konyha, valódi finom borok és a világhírű „PSCHORRBRÄU” egyedül kimerése.

Az egyedül létező valódi angol
SZÉPÍTŐSZER
a Balassa-féle valódi angol
mely azonnal eltávolít minden szepit, májfoszt, pattanást, mitesszert stb. és az arcnak üdéséget, hatátságot kölcsönöz.
Hölgyeknek nélkülözhetetlen!
Egy üveg ára 2- K, hozzá szorka-szappan 1- K, puder 2- K.
Postai szétküldés naponta.
Főszétküldési hely: **Balassa Kornél**
gyógyszertára: Budapest - Erzsébetfalva.

OSERS és BAUER
MOTORGYÁR
BUDAPEST V., Lipót-körút 7.
Benzin- és petrolin-motorok
Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.
Kiszármazások működésben. — Elsőrendű gyártmány. — Kiszármazások feltelek.

BÉCS
Dresdnerstrasse 79-82.
Benzin- és petrolin-lokomobilok

Shácia
KRIEGNER-FÉLE
FŐRÁKTÁR: -GRÉME 2 KOR. KORONA-GYÓGYSZERTÁR -PUDER 1- SZAPPAN -SZAPPAN -SZAPPAN

LEGE DIVEJTEBB, LEGKÖRLETESEBB ARCTISZITÓ-ÉS SZÉPÍTŐ SZEREK:

LEON és OLÁH
Budapest, IV., Kossuth kávéház utca 4.
Művészet az ország minden részében ingyen és bérmentve küldenek

ad. 3652/kig. 904.

Arlejtési hirdetés.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa az »Arany Bányá« szállodánál fogantatandó s alább részletezett iparos munkákra f. évi november hó 29-én d. e. 9 óráig az iktató utján benyújtandó zárt írásbeli és ugyanazon napon d. e. 10 órakor a városház kis termében megtartandó nyilvános árlejtés utján nyilvános versenytárgyalást hirdet s felhívja a vállalkozni szándékozókot, hogy a kitézött időig ajánlatukat megtegyék, vagy a szóbeli árlejtésen megjelenjenek.

- Kiadás alá kerülnek:
1. Kőműves és elhelyezési munkák 3475 K 60 fillér.
 2. Asztalos munka és berendezés 2219 K 50 fillér.
 3. Lakatos munka 550 K.
 4. Mázoló munka 278 K 72 fillér.
 5. Szobafestő munka 1640 K előírányszat alapján.

Ezen munkálatok külön-külön adatnak ki, tehát az ajánlatok is minden munkanemre külön-külön teendők meg. Részletes tervek és egyéb feltételek a városi mérnök-nél megtudhatók, ahol zárt írásbeli ajánlatához szükséges minta lap is kapható.

Az előírányzott összeg 10% akár biztosítékul az ajánlatok készpénzben esatolandó, illetőleg szóbeli árlejtés előtt leteendő.

Zalaegerszeg, 1904. évi november 24-én Zalaegerszeg r. t. város tanácsa.

Várhidy Lajos polgármester.

VILÁGHIRŰ!

a „REKORD” festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerő levél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:
Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48-63 cm. nagyságban 20 K.
Legfinomabb kivitelű Blom-, Platin- és krétarajz 5 K.

Részletes árjegyzék bérmentve.
Egy életnagyságu képet készítenk mindenkinek teljesen ingyen, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

„REKORD” festészeti műintézet
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 46.

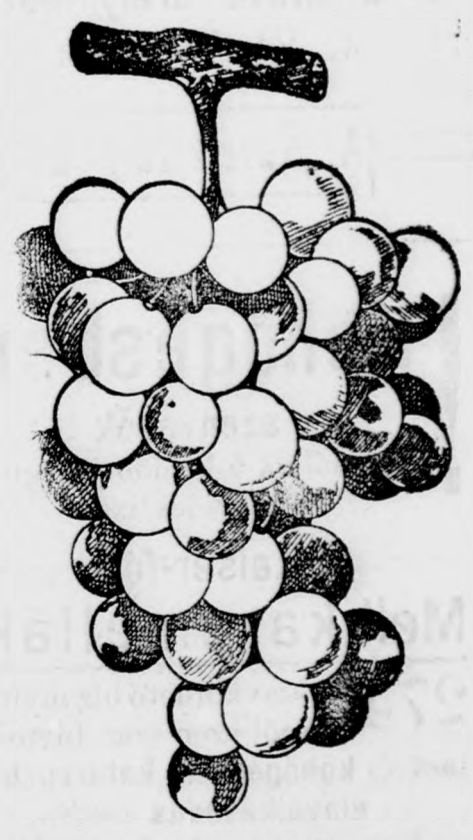
Egy jó házból való fiu tanoncnak felvétetik UNGER ANTAL könyvnyomdájában = Zalaegerszegen. =

Eladó butor.

Két szép szoba berendezés ebédlő és háló szoba együtt vagy darabszám eladó. Keveset használt elegáns butor.

Nagy Sándor
Wlasicz-utca 13. sz.

„Milleniumtelep” Nagyösz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segítséggel és állami felügyelet mellett létesült.

Blousokban 50% árengedmény.

k. ajból sság gyen- hető. ttatik. zsan.

át ilós rona ntve el

Óh Jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, V., Váci-körut 17,

Eljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszezen: **Kasster Sándor, Dr Klein Lajos**, Sümegen: **E. Dervarics István**, Zalaszentgróton: **Botfy Péter** gyógyszerüzleteiben.

FERNOLENDT

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓ.

cipő fénymáz, a világ legjobb fénymáza és Glanzcrème világos cipők számára legszébb fényt adnak és megtartják a színt állandóan. Sárga vagy barna bőrből készült foltos cipők **Lyosin** alkalmazásával egész új szintet kapnak.

Alapítattott 1812.-ben. **Gyárraktár Budapesten, V. Lipót-körut 24. A levelek Bécsbe III/i. intézendők. A mosáshoz Brunn en-szappan veendő.**

A „Kávé király“-hoz

A ki nagyon jó zamatú s illatú kávé kedvel, az csakis **„Király kávé“** vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve.

Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávé nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb cikk, melyből a finom zamat s illat azonnal elillan, valamint minden íz s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávé lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaállomásra bérmentve, utánvétellel a következő árban:

1 kgros doboz . . .	4 K 80 f
2 „ „ „ . . .	9 K — f
4 „ „ „ . . .	17 K 20 f

Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postaállomásra.

1 posta-csomag 5 kgr. legf. Cuba	K 13-50
1 „ „ 5 „ „ Ceylon	„ 12—
1 „ „ 5 „ „ Jamaica	„ 11-20

BIRÓ és TÁRSA
a „Kávé király“-hoz.
Budapest, VI. Teréz-körut 2/a—b.

A „Kávé király“-hoz

Somatose

oldható hőstáhernyő a hús tápanyagát tartal. ma (tojásfehérnyő és só) majonem itélet, könnyen oldható poralakban, a lehető legjobb

erősítő szer
gyenge, a táplálkozásban visszamaradt egyéneknek, mellbetegeknek, idegbetegeknek, gyomorbetegeknek, gyermekágyasoknak, angol kórban szenvedő gyermekeknek, gyógyulók-nak stb., stb.,

Vas-Somatose
alakjában különösen **sápkórban** szenvedőknek orvosilag ajánlva.

Somatose nagy mértékben emeli az étvágyat.
Kapható minden gyógyszer-tárban és drogeriában.
Csak eredeti csomagolásban valódi.

Festőgyárak ezeltől Bayer fr. és társa, Elberfeld.

Ki

hirdetni akar

akár csak apróhirdetéssel is és pedig személyi képviselői, állás-, vétel-, eladás-, hasznbér- és bérlet keresletekkel, előnyösen fordul

Mosse Rudolf
hirdetési irodájához
BUDAPEST,
IV. Ferenciek-tere 3.
(Távbeszélő 52-45.)

Ez által a hirdetőre több költség nem, ellenben egész sora az előnyöknek háramlik és pedig: díjtalan szaksteri tanács, a hirdetés célsteri szövegezésére, feltűnő kiállítására és a legalkalmasabb lapok választására nézve stb. Katalógus díjtalan.

Köhögésben!

szenvedők
használják a kitünő jóságú és kellemes ízű

Kaiser-féle

Mell karamellákat

2740 száva hihető bizonyítvány szól ezen szer biztos hatásáról köhögésben, katarrusban és elnyálkásodás esetén.

— Egy csomag 20 és 40 fillér. —

Csak az a valódi, melynek védjegyén „három fenyő“ van. Kapható Zalaegerszezen **Schmidt Győző** cukrásznál.

A Liniment. Capsici comp.
a Horgony-Pain-Expeller

→ Védjegy: „Horgony“.

egy régióknak bizonyított hátszer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényű, osztnál és meghűléseknél bedörzsöléséppen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárlókor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 kor. és ügyszólván minden gyógyszerüzletben kapható.

Főraktár: **Török József** gyógyszerüzlet, Budapest.

Richter gyógyszerüzlet az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elsbethstrasse 6 neu. Mindennapi szétküldés.

Szőlőoltványok,

amerikai alanyon készült legkiválóbb csemege és borfajokból, teljesen fajtisztán, tökéletesen forrott, dús gyökérzetű példányok, szokványminőségben, mérsékelt áron, őszi vagy tavaszi szállításra megrendelhetők a

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnél
Medgyesen (N.-Küküllöm)

Tulajdonos: **GASPARI FRIGYES**, okleveles szőlész, az erdőlyrészi sz. gazdasági egyet szőlészeti és borászati szakelőadója, Barbu A. Stirbey herceg romániai szőlőtelepének igazgatója, Nagyküküllő vármegye volt szőlészeti biztosa stb.

Lugasszőlő-oltványok
szintén mérsékelt áron.

Készlet 3 millió.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Oltványaim az idén szebben fejlődtek mint valaha, mert a száraz időszak alatt 4 nagy vízmű által naponta 2 millió liternél nagyobb vízmennyiséggel lettek öntözve.

Gazdák figyelmébe!

50%-kal olcsóbb, mint bármely más világító anyag a Degen-féle

PYROLEUM

világítása.

A Pyrolem szagtalan, nem füstöl, nem gyúlékony s már több mint ezer urodalomban bevezettetett.

Zalaegerszeg és vidékére rendeléseket elfogad, hol a hozzá való lámpák olcsó áron beszerezhetők és megtekinthetők

DEUTSCH HERMAN

központi áruházában Zalaegerszezen.

Egyben bátorodom felhívni a n. é. közönség szives figyelmét kitünően felszerelt üzletemre, hol minden néven nevezendő rövidárak, üveg, porcellán, lámpa-féle, ugy szinte csipkék, díszek, cicák (boák) s legujabban a Monarchia legszebb tábla üvege a legolcsóbb árban beszerezhetők.

Karácsonyra nagy játék és díszmű kiállítás.

SZŐLŐVESSZÓ

A világhírű „Delaware“
adja a legjobb bort.

Oltani, permatezni nem kell.

A phylloxerának ellenáll.

Leírását ingyen küldöm meg bárkinek.

Nagy mennyiségű delaware vessző és szőlőoltvány eladás.

Cim: **Szigyártó Nagy Mihály**
Felsőseged.

Lugas vesszők 20 darab két óriással csak **10 korona.**